

No. 21 Subat 1967

Havadis (Aankı)

Amerika'da Müzik

Amerikanın her tarafında, çadırlarda, salonlarda, sınıflarda, açık hava tiyatrolarında, özel malikâneelerde, parklarda, kiliselerde ve evlerde her zaman müzik sesleri işitilmektedir.

Bu müziğin çoğu profesyonel olarak meydana getirilmektedir fakat amatörler de bu hususta büyük bir rol oynamaktadırlar. Bu onların başarılarının sadece bir kısmını teşkil etmektedir. Amerikan Müzik Konferansının 39,000,000 olarak tahmin ettiği amatör müzisyenler milletin müzik bilgisi ve sevgisinin genişletilmesi için pek çok gayret sarfetmişlerdir. Bu da diğer gelişmelere yol açmıştır.

Bütün bu faaliyetler 1930'larda ki depresyon yılları sırasında başlamıştır. O tarihlerde milyonlarca Amerikalı Federal hükümetin tesis ettiği bir program çerçevesinde, ücretsiz olarak sağlanan müzik kurslarına devam etmiştir. Memleketin ekonomisi normale döndüğü zaman halk büyük bir şevkle müzik eğitimlerine devam ettirmişlerdir.

İkinci Dünya Savaşından sonra, diğer sanat meraklıları ile birlikte amatör müzisyenler her zamankinden daha fazla bir şekilde çalışmaya başlamışlardır. Bu gün Amerikada her türlü Amatör sanat grubu büyük bir gelişme içindedir. Bazı müzisyenler kendi evlerinde sırf kendi zevkleri için çalmaktadırlar. Diğer bir kısmı ise oda müziği topluluklarına mensup arkadaşları ile birleşerek yine karşılıklı zevkleri için çalmaktadırlar. Diğer bir kısım amatörler de kendi kasabaları çevresinin kültürel hayatına yardımcı bulunmak üzere o kadar kuvvetli bir arzu duymaktadırlar ki biraraya gelerek toplum orkestraları meydana getirmektedirler. Bu toplulukların çoğu ekseriya ücretli bir orkestra şefine sahiptirler ve kendi orkestralarında hem profesyonel

çak durumunda olan çocuklar için Mr. Merenblum yaşları 9—12 arasında 50 çocuktan müteşekkil hazırlık orkestrasını teşkil etmiştir.

Genç müzisyenler aynı zamanda yaz müzik kamplarında da eğitim görmektedirler. Bu eğitimler her hangi bir ücretle tabii değildir. San Francisco bölgesinde bu şekilde iki yaz müzik kampı mevcuttur. Bunlardan biri Bunlardan biri San Mateo'daki La Honda Müzik kampı ve diğeri de Berkeley'deki Cazadero Müzik kampıdır. Bu sonuncusu 1957 yılında Amerikada belediye tarafından desteklenen ilk müzik kampı olarak faaliyete geçmiştir. 60 öğrenci ile faaliyete geçen bu kamp bu gün 600 öğrenciye yaz aylarında ikişer haftalık devrelerle eğitim sağlamak tadır. Küçük öğrenciler her hafta halka konserler vermektedirler.

Sadece sanatçıların yetiştirilmesi üzerinde durulmamakta aynı zamanda dinleyicilerin de teşvik edilmesi üzerinde de gayret sarfedilmektedir. Her senfoni orkestrasının kendi gençlik konserleri ve her önemli opera kumpanyasının da çocuk makinaleri vardır. Bunlara ilâveten bazı Opera toplulukları da okullara 45'er dakikalık programlar için sanatçılar göndermektedir.

Genç dinleyicileri yetiştirmek üzere diğer bir takım programlar daha uygulanmaktadır. Konser sahasında Genç Dinleyiciler Birliği ismi verilen bir müzik organizasyon mahallii okullara müzik toplulukları göndermekte Okul — aile birlikleri, askeri kulüpler, kurumlar ve iş firmaları tarafından desteklenen bu konserler çocukların muhtelif enstrümanları tanımasını mümkün kılmakta ve ses ihtizazlarını hissederek hatta kendilerinin de bizzat aynı sesleri meydana getirmelerini mümkün kılmaktadır.

müziyenler onlar için birer mü kemmeliyet standardı tesis etmişlerdir.

Bu orkestralar o kadar rağbet görmüştür ki sayıları son 10 yıl içinde bir misli artmıştır. Amerikan Senfoni Orkestrası Birliğine göre Birleşik Amerikada, çoğu kendi toplumları için yegâne müzik kaynağını teşkil eden 1,000'den fazla toplum orkestrası mevcuttur.

Müziksever gençler kabiliyetlerini gittikçe önem taşıyan gençlik senfonilerinde ifade etmek imkânını bulmaktadırlar. Düşünüş itibarıyla toplum çapında olan bu topluluklar mahalli orta, lise ve kolej orkestralarının en iyi üyelerini içine almaktadır. İleri çalışmalarında bulunmak isteginde olan genç müziyenler orkestra tekniğindeki bilgilerini artırmak ve kendikendilerini toplum orkestrasına hazırlamak üzere gençlik senfonilerinde çalmak istemektedirler.

Gençlik orkestralarının bir çoğu eğitim veya profesyonel olarak çalışmak üzere kendi topluluklarındaki profesyonel senfoni orkestraları ile ilgili bulunmaktadır. Bunların bir çokları o kadar gelişmiştir ki kendilerinin hazırlık toplulukları mevcuttur. Bunlar arasında 30 yıl önce Peter Merenblum tarafından tesis edilmiş ve gençler de vefatına kadar kendisi tarafından idare edilmiş California Gençlik Senfoni de bulunmaktadır. Daha ileri kademelerdeki senfoni orkestralarında çalamıya

Mahalli empresaryolar yeni konser serileri tertip ettikçe ve Üniversiteler, mahalli kurumlar ve korporasyonlar himayesinde de ücretsiz konserler tertip edilmiş dinleyiciler konserlerin ve diğer müzik olaylarının arttığına şahit olmaktadır. Orkestra sezonları da gerek dinleyiciler gerekse sanatçının istifadesi bakımından uzatılmıştır.

Önemli müzik teşekkülleri de yeni dinleyicilere ulaşmak hususunda muhtelif yollar geliştirmektedirler. Bunun dikkate değer bir örneğini Metropolitan Operası Millî Kumpanyası teşkil etmiştir. Genç sanatçılardan müteşekkül bir opera olarak 1965'te başlamış olan bu opera daha ilk sezonu sırasında bir çok toplumun operaya karşı yeni bir anlayış sahibi olmasını sağlamıştır.

Her yaz Amerikada yer alan 50'den fazla müzik festivali ve konser serisine ilâveten sahilleri dolaşarak buradaki topluluklar da konserler veren «yüzer orkestralar» da vardır. Bunlar memleketteki nehirlerde seyahat ederek konserler vermektedirler.

Fakat muhtemelen en fazla rağbet gören yenilik 1965'te New York Filarmoni orkestrasının başlattığı park konserleridir.

Bunlar Amerikada müziği halka getirmek ve milletin müzik görüşünü geliştirmek ve genişletmek üzere ne gibi gayretlere girişilmiş olduğuna bir örnek teşkil etmektedir.